

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	SAM101
Emnenavn:	LMBSAM10117 Samfunnskunnskap og historie (1-7)
Eksamensform:	Hjemmeeksamen
Dato:	72 timer, 3-6 mai 2021 (man. 3. mai, kl. 12.00 til tors. 6. mai, kl. 12.00)
Faglærer(e):	Nicola Karcher Ronald Nolet
Eventuelt:	

Hjemmeeksamen

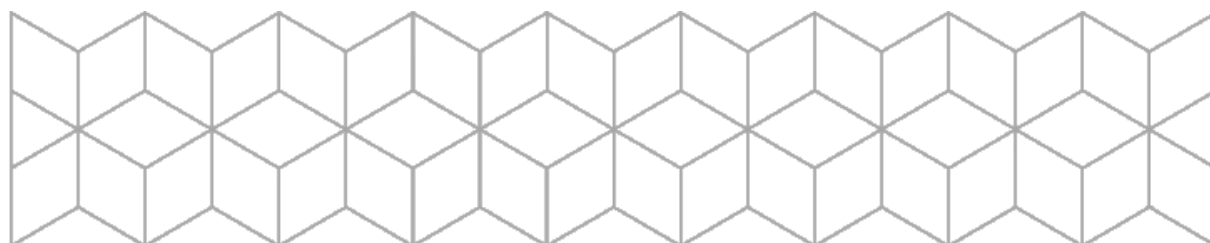
Varighet: 72 timer, 3.-6. mai 2021

Ingen hjelpemidler tillatt

Karakterregel: A-F, intern og ekstern sensor

Antall kandidater: ca. 13

Emneansvar: Nicola Karcher

Vurderingskriterier basert på karakterskala som benyttes av høyskolen

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Ønskelig kompetanse:

- Avgrense og definere oppgaven
- Kan i stor grad forstå og drøfte sammenhenger
- Evne til selvstendig refleksjon
- Overblikk og detaljkunnskap om oppgaven
- God språkføring og klar argumentasjon
- Godt kjennskap til pensumlitteraturen, og utstrakt bruk av den
- Kjennskap til sentrale begreper

Strykkarakter viser svært liten grad av måloppnåelse på alle områder

Sensorene:

Intern: Nicola Karcher

Ekstern: Stig Bjørshol (Universitetet i Sørøst-Norge)

1 komité: Stig Bjørshol og Nicola Karcher

Samfunnskunnskap og historie

Kandidaten velger mellom to oppgaver, dvs. kandidaten svarer ENTEN på oppgave A ELLER oppgave B.

OPPGAVE A:

Nasjonale minoriteter og urfolk i Norge

Ta utgangspunkt i en eller flere av de nasjonale minoritetene og/eller urbefolkningen i Norge og redegjør for sentrale utviklingstrekk i deres kultur, historie og tilstedeværelse i Norge i møte med majoritetssamfunnet. Drøft hvilken rolle forskningspolitikken har spilt for dem og deres identitet. Knytt dette opp mot sentrale kompetansemål i læreplanen (LK20) og redegjør for et mulig undervisningsopplegg for et eller flere selvvalgte klassetrinn.

Sentrale punkter for vurdering

Besvarer kandidaten oppgave A, bør følgende elementer være med:

- Forskjellene mellom minoritet, nasjonal minoritet og urbefolkning
- Årsaken til og utviklingen av særrettigheter
- Sentrale utviklingssteg i fastsettelsen av deres lovmessige status og særrettigheter
- En drøfting av hvorfor disse beskyttes av rettsvesenet
- En kartlegging av hva som ligger til grunn for dannelsen av minoriteter (kolonialisering, nye grenser, nasjonalstatsdannelse etc.)
- Strategier majoritetssamfunnet har brukt overfor dem (assimilering, ekskludering etc.)
- Alle de 5 nasjonale minoritetene og samene som Norges urbefolkning bør kunne nevnes
- Sentrale elementer ved deres utvikling som minoritet og til en minoritet, kultur, historie og tilstedeværelse i Norge ved utvalgte eksempler
- Hva er forskningspolitikken, hva var sentrale kjennetegn ved denne, hva var drivbaken bak denne, og når og hvordan ble denne gjennomført
- Sentrale ettervirkninger av forskningspolitikken og den følgende emansipasjonsprosessen
- En refleksjon over hvorfor dette er et sentralt tema i skoleundervisningen og hvilke sider ved dette er sensitive

Kandidaten trenger ikke å drøfte *alle* disse elementene for *alle* 5 nasjonale minoriteter og urbefolkningen, men kan benytte seg av utvalgte eksempler for å spesifisere.

OPPGAVE B:

Fra vikingtiden til statsdannelse

Drøft sentrale elementer og utviklingstrekk ved vikingtiden. Gjør videre rede for hvilke betydninger vikingtiden kan ha hatt for utviklingen av Norge som selvstendig stat. Knytt dette opp mot sentrale kompetansemål i læreplanen (LK20) og redegjør for et mulig undervisningsopplegg for et eller flere selvvalgte klassetrinn.

Sentrale punkter for vurdering

Besvarer kandidaten oppgave B, bør følgende elementer være med:

- Jordbruk og befolkningsvekst
- Ytre landnåm og indre landnåm
- Fra plyndring til handel (se Kaupang og andre sentrale handelssteder)
- Bydannelser (blant annet Bjørgvin eller Bergen)
- Vikingenes ny-erhvervede kjennskaper fra utlandet om hvordan samfunnet kan styres på – den føydale strukturen, kongedømme og administrasjon som ble overført og tatt i bruk i Norge
- Møtet med kristendommen og kirkens betydning og rolle for endringene av samfunnsstrukturen
- En norsk variant av investiturstriden, se 'Kong Sverre som snakket Roma midt imot'
- Adel og geistlighetens posisjon i samfunnet
- Overgangen høvdingesamfunnet til kongedømme
- Fra mindre ting til større og færre ting (Gulating, Eidsivating, Frostating og Hålogating), lovgivning og bøter m.v.
- Inntekter, skatt og det føydale systemet

- Skillet mellom nasjon og stat – utviklingen fra vikingtiden, høvdingssamfunnet, gradvis med kongedømme.

Kandidaten trenger ikke å trekke inn *alle* disse elementene, men vise til de viktigste elementene som begrunner hvordan overgangen fra høvdingesamfunnet til kongedømme og samlingen av Norge i vikingtiden til en sentralmakt på 1200-tallet foregikk.